

zákonného ustanovení jsou převod, zastavení a zabavení nároků pojištěnců a jich příslušníků jakož i dávek jen potud přípustné a právně účinné, stanou-li se: 1) k úhradě nároků osob, které mají zákonný nárok na výživu proti osobám oprávněným k požitku podle předcházejících ustanovení tohoto zákona, až do poloviny dávky, 2) k úhradě záloh, které byly dány osobám oprávněným k požitku na jejich vlastní žádost zaměstnavatelem, nositelem pojištění, obcí nebo jinou veřejnoprávní korporací na účet pojistných nároků po jich nápadu, ale před jejich pokázáním. Poněvadž náhradní ústavy ve smyslu § 105 cit. zák. nesmějí mítí těžší podmínky, než ústavy státní, a v projednávaném případě není exekuce přípustna ve smyslu § 46 čís. 1 a 2 cit. zákona, muselo stížnosti poddlužnice, která k ní jest oprávněna pro nezákonnost povolení exekuce, býti vyhověno zamítnutím exekučního návrhu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs mylně doličuje, že poddlužnice, firma P., nebyla oprávněna k rekursu proti usnesení, povolujícímu vymáhající věřitelce exekuci zabavením jedné třetiny výslužného, příslušejícího povinnému proti ní, a obsahujícímu zákazy podle § 294 ex. ř. Právo k rekursu jest podlužnici ustanovením § 294 čtvrtý odstavec ex. ř. výslovně přiznáno a nesejde na tom, zda byla zároveň vyzvána v usnesení exekuci povolujícím, by se vyjádřila ve smyslu § 301 ex. ř. Prokázala-li poddlužnice, firma P., že není vůbec nositelkou pensijního pojištění a že proti ní byly příkazy podle § 294 ex. ř. vydány protizákonně, a doličila, že nositelem pensijního pojištění jest pensijní ústav firmy P. jako náhradní ústav, zachovaný předpisem § 105 zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n. — právem rekursní soud vyhověl jejímu rekursu, napadajícímu daný jí zákaz platební pro domnělý nárok povinného proti ní, třebaže v odůvodnění se zbytečně zabýval též otázkou nepřipustnosti exekuce proti p e n s i j n í m u ú s t a v u, o niž tu nešlo.

Čís. 11520.

Prozatímní opatření podle § 5 zák. ze dne 16. prosince 1930, čís. 4 sb. z. a n. na rok 1931, lze navrhnouti bez ohledu na to, zda ten, kdo jest právně zavázán vyživovati, vychovávatí nebo zaopatřovatí jiného, má jmění nebo stále příjmy, čili nic.

Domáhaje se zajištění výživného splatného v jednom roce prozatímním opatřením podle § 5 zák. čís. 4/1931, nemusí návrhovat v návrhu na povolení prozatímního opatření (aniž soud v usnesení povolujícím prozatímní opatření) uvést dobu, na kterou toto opatření má býti učiněno.

Nevadí, že v usnesení, povolujícím prozatímní opatření (zamítajícím odpor odpůrcův) nebyla stanovena peněžitá částka, jejímž soudním složením se staví výkon povoleného opatření.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1932, R I 190/32.)

V žalobě proti manželi o placení výživného navrhla manželka povolení prozatímního opatření k zajištění výživného podle § 5 výživového zákona v jednom roce. Soud první stolice prozatímní opatření povolil a zamítl odpor manželův. Důvody: Žalovaný nepopřel, že jest dosud manželem žalobkyně a že jí, nejméně od podání žaloby, nic neplatí na její výživu. Poněvadž žalovaný ani netvrdí, že byl právoplatným výrokem soudním zbaven povinnosti na výživu své manželky platiti, vznesla na něho žalobkyně žalobu, jíž se domáhá, by soud stanovil její nárok na výživu a plnění z něho plynoucí. Podle § 5 zákona ze dne 16. prosince 1930 čís. 4 sb. z. a n. jest proto oprávněna k zajištění zažalovaných dávek splatných v jednom roce navrhnouti proti zavázanému zatímní opatření podle § 379 a sl. ex. ř., aniž jí třeba prokázati listinou pohledávku a osvědčiti, že by jinak dobytí dávek bylo zmařeno nebo značně stíženo. Rekursní soud zamítl návrh na povolení prozatímního opatření. Důvody: Žalobkyně v žalobě o placení výživného opírá návrh na povolení zatímního opatření o předpis § 5 zák. čís. 4 sb. z. a n. z roku 1931, podle něhož netřeba osvědčovati ani nárok, ani jeho ohrožení. Dáti jest především za pravdu stěžovateli v tom, že v návrhu měla býti hledíc k ustanovení § 398 ex. ř. uvedena doba, na niž se opatření to navrhuje, dále že hledíc k ustanovení § 391 ex. ř. měla býti v usnesení přesna označena tato doba, jakož i peníz, jehož soudním uložením by se výkon povoleného zatímního opatření stavěl. V § 5 cit. zák. poukazuje se co do osoby zavázaného na předpis § 1 cit. zák. z čehož zřejmo, že nemá na mysli každého ku placení výživného povinného, nýbrž jen takového, který nemá jmění nebo stálé příjmy, neboť jen u něho odpadá potřeba osvědčovati ohrožení. Ježto se v žalobě tvrdí, že žalovaný má stálý pravidelný měsíční příjem a že si úhrnem vydělá měsíčně nejméně 20.000 Kč, má soud rekursní za to, že § 5 nelze tu vůbec použiti, nýbrž že věc jest posuzovati podle všeobecných ustanovení o prozatímních opatřeních (§ 379 a násl. ex. ř.). Soud první stolice neprávem vychází z názoru, že, an jest §em 5. navrhovatel osvobozen od povinnosti, by osvědčil svůj nárok, nemá ani soud příčiny, by přezkoumal oprávněnost tohoto nároku, neboť jinak by osvobození navrhovatele od povinnosti osvědčiti nárok po případě znamenalo, že finančně silný navrhovatel vymáháním prozatímního opatření k zajištění výživného na jeden rok může finančně slabého odpůrce, který zabavení svých příjmů na tak dlouhou dobu nevydrží, zničiti, a stačilo by k tomu, by se strana žalující o výživné domáhala co nejvyššího výživného. (Viz také zásadu, zřejmou z ustanovení exekučního řádu, § 14, 27, 377 odst. 1, 392, 399 čís. 1 ex. ř., o obmezení uhražovací exekuce i exekuce zajišťovací, pokud se týče prozatímního opatření na nezbytně potřebnou míru). V souzeném případě žádá žalobkyně o přiznání výživného měsíčních 5000 Kč, tedy výživného na první pohled značně vysokého, a domáhá se k jeho zajištění na dobu jednoho roku jednak zabavení svršků, jednak dvou třetin pravidelných požitků manželových, prý 6000 Kč měsíčně činících, tedy zabavení 4000 Kč, 48.000 Kč za rok, tak že již z toho vidno, že, kdyby soud vyhověl návrhu na vydání za-

timního opatření pro zajištění dávek výživného v celé navrhované výši měsíčních 5000 Kč, mohla by ochrana, kterou citovaný § 5. poskytuje manželce, mít v zápětí, že by tím byla ohrožena existence povinného uplatnění přemrštěných nároků. Z doslovu řečeného paragrafu, že zajištění může žádati ten, »kdo se domáhá, by soud stanovil nárok na výživu«, vyplývá, že zákonodárce neměl v úmyslu ponechat určení dávek straně navrhuující, ohrožené, nýbrž že stanovení těchto dávek jest zůstaveno soudu. Řečený paragraf odvolává se na ustanovení § 379 a násl. ex. ř., a přichází proto v úvahu zvláštní ustanovení § 382 čís. 8 ex. ř., týkající se povolení zatímního výživného manželce. Navrhovatelka se však určení prozatímního výživného vůbec nedomáhá, nýbrž prozatímního opatření zcela jiného, jež by mohlo býti povoleno jen za všeobecných předpokladů § 379 a násl. ex. ř., zejména musilo by býti osvědčeno ohrožení nároku odpůrcovým jednáním. Měl býti proto návrh na povolení zatímního opatření zamítnut. Jest proto i odpor žalovaného odůvodněn.

Ně j v y š š í s o u d zrušil usnesení rekursního soudu, jakož i obě usnesení prvního soudu a vrátil věc soudu první stolice, by o návrhu na povolení prozatímního opatření znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Důvody napadeného usnesení, jímž bylo vyhověno oběma rekursům žalovaného i do povolení zatímního opatření, i do zamítnutí odporu, soustřeďují se v tom, že návrh na povolení zatímního opatření není prý oprávněn jak pro nedostatek předpokladů § 5 zákona čís. 4 z roku 1931 sb. z. a n., tak § 379 a násl. ex. ř., důsledkem čehož jest prý odůvodněn i odpor žalovaného. Především jest vytknouti, že jest nesprávný názor rekursního soudu, že nelze v souzeném případě použití ustanovení § 5 řečeného zákona. Jde o mylný výklad tohoto ustanovení zákona. Poukazuje-li se v tomto ustanovení co do osoby závazaného na předpis § 1 zákona, jest tomu rozuměti tak, že lze zatímní opatření navrhnouti jen proti tomu, kdo jest právně zavázán vyživovati, vychovávat nebo zaopatřiti jiného, bez ohledu, zda má sám či nemá jmění nebo stálé příjmy. Slovy v ustanovení § 1 tohoto zákona »a nemá jmění nebo stálé příjmy« označil zákonodárce jen bližší předpoklad, za něhož stihá osobu, zavazanou k vyživování, povinnost v ustanovení tom blíže vymezená. Neodpovídalo by však duchu a smyslu zákona požadovati tuto vlastnost zavazaného i v případě § 5 zákona. Že tomu tak, vyplývá i z doslovu ustanovení zákona, v němž se mluví také jen o tom »kdo má závazek uvedený v § 1«. Důsledkem toho jest mylný i další názor rekursního soudu, že zatímní opatření mohlo býti v souzeném případě povoleno jen za všeobecných předpokladů § 379 a násl. ex. ř. a neobstojí proto ani názor, že návrh na zatímní opatření není oprávněn, ježto není osvědčeno ohrožení nároku, an zákon v § 5, s jehož hlediska jest věc posuzovati, nežadá takové osvědčení.

Rekursní soud dále pochybil, přisvědčiv názoru rekursu žalovaného, že v návrhu na povolení zatímního opatření měla býti podle ustanovení

§ 389 ex. ř. označena doba, na kterou se toto opatření navrhuje, a že v usnesení povolujícím zatímní opatření měl být podle § 391 ex. ř. určen čas, na který se toto opatření činí, a dále, že měla být stanovena peněžitá částka, jejímž soudním složením se výkon povoleného opatření staví. Hledíc k ustanovení § 5 zákona ze dne 16. prosince 1930 čís. 4 sb. z. a n. z roku 1931, podle něhož může oprávněná osoba navrhnutí proti zavázanému zatímní opatření k zajištění dávek, splatných v jednom roce, nebylo v souzeném případě zapotřebí, by byla v návrhu označena doba, na kterou se opatření navrhuje, ana se navrhovatelka domáhala tohoto opatření právě jen k zajištění výživného splatného v jednom roce. Nevadí ani, že v usnesení, jímž bylo povoleno zatímní opatření, a v usnesení, jímž byl zamítnut odpor žalovaného, nebyla stanovena peněžitá částka, jejímž soudním složením se staví výkon povoleného opatření, neboť soud může, pokud to podle povahy případu dostačí k zajištění navrhovatele, stanovit takovou peněžitou částku, a může při rozhodnutí o odporu podle § 398 druhý odstavec ex. ř. potvrzení opatření učiniti závislým na tom, by byla složena jistota, stanovená soudem podle volného uvážení, ale nemusí tak učiniti, a odpůrci navrhovatele jest podle § 399 čís. 3 ex. ř. ponecháno, by se po případě domáhal zrušení zatímního opatření tím, že dá sám jistotu, která se jeví soudu být dostatečná. Rekursní soud posoudil tudíž věc nesprávně, zamítnuv návrh na povolení zatímního opatření a bylo proto odůvodněnému dovolacímu rekursu vyhověti. Nejvyššímu soudu nebylo však lze rozhodnouti ihned ve věci. Rekursní soud se důsledkem svého mylného nazírání na věc nevypořádal s námitkami vznesenými odpůrcem navrhovatelky v obou rekursech co do výše nároku, pro nějž bylo povoleno zatímní opatření. Avšak i soud první stolice pochybil, povoliv zatímní opatření prostě tak, jak bylo navrženo, aniž se při tom zabýval přiměřeností žádaného zatímního opatření. Neučinil-li tak hned při vyřízení návrhu na povolení tohoto opatření, měl se touto otázkou zabývat alespoň při vyřízení odporu a měl při této příležitosti jednati nejen o tom, zda jest povolené opatření přípustné, nýbrž o tom, zda jest přiměřené (§ 398 první odstavec ex. ř.). Soud první stolice uvádí sice ve výroku svého usnesení, jímž zamítl odpor žalovaného proti povolenému zatímnímu opatření, že toto opatření je přípustné a přiměřené, ale v odůvodnění tohoto usnesení řeší jen otázku přípustnosti opatření a nezabývá se vůbec otázkou jeho přiměřenosti. Bylo proto zrušiti nejen napadené usnesení, nýbrž i obě usnesení prvního soudu a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 11521.

Služební poměry železničních zaměstnanců.

Podúředníci na služebních místech dílovedoucích, kteří se podle § 89 nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. zařazují do I. platové stupnice nového služného podúředníků, jsou kategorií zaměstnanců, kteří sice byli platově na rovní dílenským podúředníkům, jsouce s nimi v platové stupnici A, kteří však byli zvlášť jmenováni dílo-